

Upravništvo, Ljubljana, Pucnijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Upravništvo, Ljubljana, Pucnijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Upravništvo, Ljubljana, Pucnijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Hohe Feindverluste im Osten

Erneute Abwehrerfolge bei Rogatschew, Witebsk und Newel —
Zahlreiche Stosstruppenunternehmen bei Nettuno — Terrorangriffe
auf west- und südwestdeutsche Orte

Führerhauptquartier, 3. März. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Südbereich der Ostfront herrschte gestern nur geringe örtliche Kampfaktivität. Schlachtfliegerverbände griffen im Raum Polonoje-Schepetowka Truppenzusammenschüßungen der Bolschewisten mit gutem Erfolg an.

Nördlich Rogatschew setzte der Gegner neue Zuführung weiterer Divisionen seine hartnäckigen Durchbruchversuche fort. In schweren Kämpfen errangen unsere Truppen unter Abschuss von 20 Panzern einen erneuten Abwehrerfolg.

Bei Witebsk traten die Sowjets mit Infanterie- und Panzerverbänden in zwei Abschnitten zum Angriff an. Bei der erfolgreichen Abwehr wurden südöstlich Witebsk von 18 angreifenden Panzern 14 abgeschossen, während nordwestlich der Stadt 17 durchgebrochene Panzer durch Sturmartillerie und Panzerabwehrwaffen sämtlich vernichtet wurden.

Nordwestlich Newel halten die schweren Abwehrkräfte an. Bei ihren erfolgreichen Angriffen hatten die Bolschewisten hohe Verluste.

Während südöstlich Pleskau feindliche

Angriffe scheiterten, sind an der Narwa mit den angreifenden Sowjets noch heftige Kämpfe im Gange.

Im Landekopf Nettuno führten unsere Truppen zahlreiche Stosstruppenunternehmen mit gutem Erfolg durch.

Kampffliegerverbände und Fernkampfarillerie trafen bei Anzio und Nettuno zwei Zerstörer und ein Transportschiff von 7000 BRT schwer.

Bei einem Stosstruppenunternehmen an der Adriatischen Küste wurden drei feindliche Panzer vernichtet und ein Munitions- und Betriebsstofflager mit seiner Besatzung in die Luft gesprengt.

Leichte deutsche Seestreitkräfte beschossen mit beobachteter Wirkung den Hafen Bastia auf Korsika.

In den Mittagsstunden des 2. März unternahm nordamerikanische Bombenverbände bei geschlossener Wolkendecke unter starkem Jagdschutz Terrorangriffe gegen west- und südwestdeutsche Orte. Trotz starker Behinderung durch die Wetterlage wurden 19 feindliche Flugzeuge abgeschossen.

In der vergangenen Nacht warfen einige feindliche Störflugzeuge Bomben im rheinisch-westfälischen Raum.

Po obisku hrvatskih državnikov pri Führerju

Zagreb, 2. marca. Min. predsednik dr. Mandić in zunanji minister dr. Perić sta se vrnila danes s svojega obiska pri Führerjevem glavnem stanu.

Takoj po povratku iz Führerjevega glavnega stana je poglavitni sprejel min. predsednika dr. Mandića in zunanjega ministra dr. Perića ter ostal z njima v daljšem razgovoru.

Zagreb, 3. marca. Ves tisk je v znamenju obiska hrvatskih državnikov pri Führerjevem glavnem stanu. »Hrvatski narod« piše pod naslovom »Prisrčni odnosi« med drugim v uvodniku: »Hrvatski državnik se je globoko domnila tako izredna osebnost Führerja kakor tudi ozračje odločnosti in energije nemškega naroda, s katero se letova vseh nalog, ki jih postavlja druga svetovna vojna. Prepričali so se, da sta odločna vojna nemškega naroda vzdržati v borbi in vera v uspešni izid vojne zvišana nad slehernim dvomom. Hrvatski narod je v svoji borbi za svobodo in neodvisnost tudi se naprej najzveje povezan z borbo nemškega naroda, ker je to evropska borba. Prisrčnost tega zavezanstva se izraža v iz-

menjavi misli, ki se vrši od časa do časa med državniki obeh narodov.

»Nova Hrvatska« poudarja razumevanje, ki ga je Nemčija vsekdar pokazala za hrvatske prizadevanja, in piše, da je obisk izrazil v hrvatskem narodu prav veselje omev.

Berlin, 2. marca. Obisk hrvatskih državnikov pri Führerju in nemškem zunanjem ministru je po poročilu uradne »Inozemske informacijske službe« omogočil razgovor o vsem hrvatskem problemu. V Nemčiji so se hrvatski državniki lahko prepričali, da gledajo Nemci na težave nastajanja hrvatske države z razumevanjem, da pa na drugi strani tudi zaupajo, da bo hrvatski narod s svojo zrelostjo obvladal vse te situacije. »Prisrčni ton razgovorov v Führerjevem glavnem stanu«, zaključuje poročilo, »je potrdil trdnost nemško-hrvatske prijateljstva, bratstvo v orožju, povezanost tudi in skupnost v boju proti boljševizmu. Bodočnost hrvatskega naroda in njegove tako s trudom izvojevane države je za Nemčijo zadeva srca.«

Pravo lice britanskega imperializma

»Mali narodi ne smejo biti več popolnoma suvereni«

Zeneva, 2. marca. »News Chronicle« objavlja članek, ki ga je napisal neki uradni britanski tajništva zenevskega Društva narodov. V članku pod naslovom »Zakaj je Društvo narodov odredilo meni pisec, da je bil glavni vzrok v tem, ker so dajali stališču in sposobnostim malih držav prav veliki pomen. V Zenevi so namreč zaradi svojevrstnega nazora mislili, da mora uničiti narod, čim manjši je, tem večjo nedotakljivost.

Toda dejansko je treba biti previden v zadevi enakosti vseh narodov ter bi sistem, ki bi jo priznal, najno doživel polom. Velike države morajo same nositi odgovornost in hoče ali neče se morajo male države s tem položajem sprizmati. To bo morda sicer neprijetno, a je neizbežno. Popolna suverenost ne bo mogla več obstajati. Kako se

bo vse to izvedlo, sicer se ni jasno, vendar se bo to moralo zgoditi.

Upati moramo, da se čustveni politiki, ki so 20 let nadlegovali Društvo narodov, sedaj ne bodo znova pričeli udejstvovati. Mednarodna skupščina ni sentimentalna zadeva.

Pisec članka v »News Chronicle« piše popolnoma v smislu britanske plutokracije, ki je že davno vrgla krinko z obraza in pozabila, da je šla Anglija v to vojno domnevno zaradi zaščite malih narodov. »News Chronicle« sedaj popolnoma odkrito in brutalno zastopa mnenje, da je treba malim narodom vzeti vso moč in jih uničiti. Tu vidimo pravo lice britanskega imperializma, ki si je tozadevno z Američani popolnoma sporazumen.

Skupna bojna črta Velike vzhodne Azije

Tokio, 3. marca. Sodelovanje generalnih štabov burmanskih, japonskih in protovoljnih indijskih čet v Burmi, ki se v gotovih razdobjih kaže tudi v stalnih posvetovanjih, se bo po izjavi poročevalca japonske vojske v Burmi sedaj ojačilo z ožjo priletnostjo narodne Kitajske. Po tej izjavi bo poslala Japonska v Burmo »vojasko prenapetostno četo«. Politični krogi v Tokiju poudarjajo, da ta ukrep nima strateškega pomena, temveč predvsem ponovno naglašajo, da predstavlja Burma skupno bojno črto Velike vzhodne Azije ter jo zato tudi branijo vsi vzhodno-azijski narodi.

Japonci potopili 11 podmornic

Tokio, 3. marca. Kakor je v petek poročila objavil Japonski glavni štab, je bilo v januarju in februarju 1. 1944 v japonskih vodovih in drugih morskimi področjih potopljenih skupno 11 sovražniških podmornic.

Mountbattenova protiofenziva — angleški poraz

Tokio, 3. marca. Uvodniki vodilnih japonskih listov se ukvarjajo z drugo arabsko tragedijo.

Pod naslovom »Bengalska kriza« piše »Asahi Simbun«, da je prišel lord Mountbatten s svojimi zloglasno protiofenzivo v dokaj žalosten položaj, vsekakor pa je najhujši udarec, ki so ga bili utrpeli Angličani, izguba prestiža angleških čet. Stalni porazi Angležev na burmanski meji ne bodo ostali brez večjih in težkih posledic v Bengliji.

»Mainichi Simbun« izjavlja, da so sovražniški načrti, ki si zopet osvoji Burmo, popolnoma propadli, in so bili dovedli do druge arabske tragedije. Zelo pomembno je bilo pri tej operaciji sodelovanje indijske narodne vojske z japonskimi četami.

»Tokio Simbun« poudarja, da so popolnoma propadli veliki upi v toliko opevano strategijo Mountbattena, po kateri bi morali zopet zavzeti Burmo. Posebno za čungkinško Kitajsko

je to hud udarec in tako ostaja zopetna otvoritev burmanske ceste zgolj lep sen.

Pred novimi operacijami čangkajskih čet?

Tokio, 3. marca. Po vestih iz Ranguna kaže vse, da se čungkinške armade v obsejni pokrajini Junan pripravljajo za nove operacije. S tem v zvezi opozarjajo, da je lani oktobra med neko ofenzivo uspešno japonskim četam zadati na tem področju Kitajcem močan udarec, ki jih je prisilil, da so se umaknili preko reke Nu. Domnevajo da so medtem bile kitajske čete oborožene iz Indije z ameriškim orožjem in municijo, da podvzamejo s severno vzhoda nov napad na burmansko ozemlje in razbremenijo angleške čete na arabskem bojišču. Kakor izjavljajo japonski vojaški krogi, je vsak nov ofenzivni poizkus čangkajske vojske obsojen v neuspeh. Gledajo na izredno težavno ozemlje, so na tem področju tudi japonske čete pripravljene na vse dogodke in v stanju, da tudi same takoj preidejo v ofenzivo.

K potopitvi britanske križarke »Dido«

Berlin, 1. marca. Križarke »Spartan«, katere izgubo je sedaj priznala britanska admiraliteta, je dejansko potopila že 18. decembra 1. 1943 južno od Gaetskoga zaliva neka nemška podmornica. »Spartan« je bila nova vojna ladja, zgrajena šele 1. 1943 ter je pripadala razredu »Dido«. Izpodirvala je 5450 ton, razvijala brzino 32 milj in imela okrog 500 do 550 močposadke, izmed katerih jih je verjetno večina utonila. Imela je deset 13,2 cm topov, osem 4 cm topov, 6 torpednih cevi in eno letalo na krovu.

Doslej je bilo potopljenih že pet križark tega razreda, ki so jih razen ene vse na Sredozemskem morju poslane na dno nemške podmornice.

Od dne do dne se večajo potrebe. Darujte zato čimprej za Zimsko pomoč!

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 2. marca. DNB. Današnje vojno poročilo se glasi:

Na zapadnem delu Aunuške ožine so prodrli naši udarni oddelki na štirih mestih v sovražnikove postojanke in prizadeli sovražniku izgube. Pri Uhtui je uspešno nekemu sovražnikovu oddelku, da je po siloviti topniški pripravi vdrl v neki naš bojni jarek, vendar je bil pregnan. Na Aunuški ožini je letalska obramba sestrelila lažji sovražnikov bombnik.

Helsinki, 3. marca. DNB. Finsko vojno poročilo se glasi:

Na Aunuški ožini so prodrli naši udarni oddelki na treh mestih v sovražnikove postojanke in vrgli v zrak nekaj odpornih gnezid in bunkerjev.

Na ožini pri Naasela je po siloviti topniški pripravi napadla sovražnikova četa naše postojanke, vendar je bila odbita.

Pri Uhti so pregnale naše čete okoli 200 mož močan sovražnikov oddelk, ki je napadel neko naše oporišče v Wildmarku.

Obletnica bolgarske osvoboditve

Sofija, 3. marca. — Ves jutranji tisk proučuje na vodilnih mestih številne članke o današnji obletnici bolgarske osvoboditve. Listi spominjajo na številne boje, ki jih je moral voditi bolgarski narod za svojo osvoboditev, in poveljuje veliko delo bolgarskih borcev za svobodo.

List »Zora« podčrtava, da je bilo zedinjenje bolgarskega naroda naravna posledica osvoboditve. S pomočjo bolgarskih prijateljev in z božjo pomočjo je bolgarsko zedinjenje postalo že danes dejstvo.

V Sofiji in v vseh drugih bolgarskih mestih so bile ob obletnici osvoboditve svečane zahvalne službe božje.

Popoln mir v Argentini

Stockholm, 2. marca. Po Reuterjevi vesti iz Buenos Airesa so tamkaj uradno objavili: »Deli 3. pehotnega polka, ki ga je v sredo zgodaj jutraj razvrstil pred njegovimi bivališči poročnik Duco, so zasedli delo Lomas Zamre. Nekaj častnikov in podčastnikov, ki so najprej sledili svojemu predstojniku, so ga zapustili takoj, čim so spoznali neodgovorno značaj pokreta. Da bi prihranila civilnemu prebivalstvu posledice vojaških operacij proti upornikom, je vlada zahtevala brezpogojno kapitulacijo upornikov, ki so se pozvru brez opora pokorili. Moštvo se je vrnilo zopet v svojo običajno službo.

Po vsej deželi vlada popoln mir. Poročnik Duco je v zaporu in čaka na sodbo oblasti.

Cilj ni bil dosežen

Stockholm, 2. marca. V pregledu bojev v Italiji piše »Time«, da bi imelo izkrcanje pri Nettunu le takrat smisel, ako bi uspelo izvesti istočasno prodor na južnem bojišču. Najprej bi moral pasti Cassino, ki pa so ga Nemci držali tako uspešno, da pri Nettunu izkrcanje čete niti najmanj niso mogle pasti v bok front, ki naj bi bila v razsulu, temveč so se morali anglo-ameriški vojaški razbižati glave ob sijajno organizirani in izredno trezno zgrajenem odpornem bojišču. »Na nettunskih cestah«, končuje »Time«, »so naši možje kleti, se borili upali in končno padli.«

Bari pod angloameriškim jarmom

Milan, 2. marca. O angloameriški strahovali v Bariju poroča v »Stamp« poročnik Manlio Franz, ki mu je ob koncu novembra preteklega leta uspelo, da je poglavitni iz južne Italije in se vrnil v svojo domovino Aosta. Takoj po premirju so do delili poročnika Franza oddelku, ki naj bi ovrnil umik nemških čet. Tej nalogi se je večina oddelka pokorila le z velikim nezadovoljstvom.

Dejansko je bilo mesto Bari zasedeno 23. septembra. Namestu pričakovanih živilišč dobav je videlo prebivalstvo tovrne avtomobile s kričnimi in pijanimi čenci, ki so metali z avtomobilov male vrečke s trdim prepečenem. Po tem velikodušnem daru so pobrali prebivalstvo vso živino, izpraznili skladišča poljedelskih udruženj in pobrali iz trgovin še ono malo blaga, kar ga je ostalo. Krušne obroke so znali od 100 na 75 gramov na dan.

Odrbda, da morajo ostati vrata vseh hš dan in noč odprta, je povzročila številna nasilja, ropanja in posilstva žena in deklet. Vse to so izvršile črne čete.

Posebno žalostna usoda je čakala italijanske vojske, ki so morali kakor sužnji opravljati prislino delo kot nosači pri razkladanju prispelih ladij, dočim so jih Angličani in temnopolti vojaški stražniki. Za 200 gramov kruha in juho enkrat na dan so morali častniki in vojaški delati ves dan brez prestanka. Nekega mladega mornariškega častnika, ki je protestiral proti takemu postopanju, so na mestu ustrelili.

Nasemu častniku se je končno z dverna drugima tovaršema posrečilo uiti iz tega pekla in po večdnevni naporni boji doseči nemške črte.

Kratke vesti z vsega sveta

Zeneva, 2. marca. »Daily Mail« poroča iz Washingtona, da je bila tamkaj nedavno velika in izredno razkošna zabava, priredil pa je ni nikak plutokrat, milijonar ali bivši diplomat, temveč sovjetski poslanik. Ki je proslavil 26. obletnico sovjetske vojske. Nad tisoč gostov je bilo prisotnih, pili so cocktaili, šampanjec in whiskey ter se mitali s kaviarjem in ostalimi najrazličnejšimi poslasticami. Ta zabava je bila vse kaj drugega kakor svečana proslava, toda sovjetski poslanik je poskrbel vsaj za to, da sta bila na vsaki torti s sladkorjem zarisan srp in kladivo.

Brusel, 2. marca. Dne 26. februarja so izsedli v okroju Liègeu topoli, ki se je vgnadila v neki hiši. Ko so se zaščitne sile približale, so tolovaji takoj pričeli streljati. Nato so policijske čete navalile na hišo, ki je pričela goreti. Ujele so šest tolovajev, trije pa so padli v boju. Več tolovajev je bilo inozemcev. V njihovem taborišču, ki je imelo v bližini tudi podzemeljski bunker, so našli mnogo orožja, municije in razstreliva.

Velike sovražnikove izgube na vzhodu

Pomavni obrambni uspehi pri Rogačevu, Vitebsku in Nevelju — številne akcije udarnih čet pri Nettunu — Strahovalni napadi na zapadno in južnozpadno nemške kraje

Führerjev glavni štab, 3. marca. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil objavlja:

V južnem odseku vzhodnega bojišča so bili večeraj zgolj majhni krajevni boji. Oddelki bojnih letal so napadli z dobrim uspehom boljševiška zbirališča čet na področju Polonoje-Sepetovka.

Severno od Rogačeva je sovražnik po pritegnitvi nadaljnjih divizij nadaljeval trdovalne poizkuse prodora. V težkih bojih so si po uničenju 20 oklopnikov priborile naše čete nov obrambni uspeh.

Pri Vitebsku so prešle sovjetske čete v dveh odsekih s pehotnimi in oklopnimi oddelki v napad. Pri uspešni obrambi je bilo južnovzhodno od Vitebska izmed 18 napadajočih oklopnikov uničenih 14, dočim je severovzhodno od mesta udarno topništvo in oklopno obrambno orožje uničilo vseh 17 oklopnikov, ki so prodrli.

Severnozapadno od Nevelja se nadaljujejo težki obrambni boji. Pri svojih brezuspešnih napadih so imeli boljševiki velike izgube.

Dočim so se južnovzhodno od Pskova izjavili sovražniški napadi, so ob Narvi

še v teku srđiti boji z napadajočimi sovjetskimi četami.

Na nettunskem predmostju so izvedle naše udarne čete z dobrim uspehom številne akcije.

Oddelki bojnih letal in daljnostrelno topništvo so težko zadeli pri Anziju in Nettunu dva rušilca ter eno prevozno ladjo s 7.000 brci.

Pri akciji udarnih čet ob jadranski obali so bili uničeni trije sovražniški oklopniki, neko skladišče municije in pogonskega goriva pa vrženo v zrak.

Nemške lahke pomorske sile so obstrlejevale z opazovanjem učinkom luko Bastia na Korziki.

Opoldne 2. marca so podvzeli severno-ameriški bombniški oddelki ob stružnih oblakih v močni zaščiti lovcev strahovalne napade proti zapadnim in južnozpadno nemškim krajem. Navzile velikim vremenškim ovirami je bilo sestreljenih 19 sovražniških letal.

V pretekli noči je vrglo nekaj sovražniških motilnih letal bombe na rensko-westfalsko področje.

Štiri središča bojev na vzhodu

Berlin, 2. marca. DNB. Na vzhodnem bojišču se je težišče vseh velikih bojev v zadnjem času premestilo na severno krilo, kjer se bijejo severozapadno od Nevelja, pri Pskovu in pri Narvi silovite obrambne bitke.

Tudi v srednjem odseku napadajo boljševiki pri Bobrujsku, kjer stalno menjavajo svojo napadalno fronto, vendar pomena teh bojev ne moremo primerjati z bitkami na severnem krilu.

Na jugu je intenzivnost spopadov zaradi uspešnega nastopa nemške bojne skupine pod poveljstvom pokojnega generala Hemmermanna, močno popustila. Le med spodnjim tokom Dnepra in na področju pri Krivem Rogu pritisajo boljševiki na široki fronti, ne da bi jim uspela združitev močnejših sil ter s tem prodor v nemške črte. Tudi osredotočenje dveh strelskih in oklopnih oddelkov na področju med Šepetovko in na področju Luck-Kovelj ni prineslo doslej boljševikom pričakovanega uspeha, pač pa so prav na tem področju Nemci v zadnjih dneh izvedli več uspešnih protiakcij, s katerimi so izrgali boljševikom pomembne odseke ozemlja.

Glede vremena moramo pripomniti, da vlada v vsem južnem in srednjem odseku odjuga, na jugu je deset stopenj nad ničlo, v sredini pa dve stopnji. Tu deloma dežuje. Potoki in močvirja v srednjem odseku narasčajo in v splošnem niso več prehodni. Na severnem krilu je temperatura od 3 do

5 stopenj pod ničlo, nebo je oblačno, vidnost srednja.

Berlin, 2. marca. DNB. Iz vojaških krogov javljajo, da so se večeraj pojavila na vzhodnem bojišču štiri velika težišča bojev. Prvo je južnozpadno od Narve, kjer so težki boji s sovjetskimi divizijami. Nemško vodstvo je privedlo nove rezerve in se okrog Narve razvija velika bitka, pri kateri ima poseben pomen zlasti topništvo. Nasprotnik je uporabljal ves svoj vojaški material, vključno oklopnike, avtomatske metulce min in jate bojnih letal.

Severnozapadno od Nevelja je drugo težišče. Tudi tu označuje trajne sovjetske napade uporaba vsega razpoložljivega orožja. Nemškim četam je uspelo, da so zavrnile sovražnikov naval.

Tretje veliko središče boljševiškega pritiska je na področju pri Rogačevu. Tamkaj je poizkušal nasprotnik z neprestanimi napadi na zelo ozki fronti in na glede na cloveške in tvarne izgube doseči prodor in tako svoj že tedne zaželeni cilj Bobrujsk. Boljševiki so izgubili v tem odseku večeraj 25 oklopnikov, pri čemer se mora ugotoviti, da to število še ne daje prave slike o obsegu in trdnosti borb, ker so boljševiki metali v boj predvsem močne pehotne oddelke.

Zadnje težišče je v južnem odseku središčem pri Krivem Rogu. Nemci odgovarjajo na številne sovražnikove napade s protisunki. Zato se potek glavne bojne črte ni izpremenil.

Boji na južnoitalijanskem bojišču

Berlin, 2. marca. DNB. Na nettunskem predmostju so nemški grenadirji in motorizirani oddelki kljub težavnim vremenskim razmeram — ozemlje je zaradi stalnega deževja v zadnjih dneh prehodno le še po cestah — nadaljevali uspešne akcije napadalnih čet v več odsekih. Zapadno od ceste Aprilia-Anzio so prodrele močnejše nemške bojne skupine do izpostavljenih topniških postojank invazijskih čet ter so uničile posadke raznih oporišč. S tem je postale vse ozemlje glavno bojišče. Razen več sto padlih so izgubili Angliji-Američani v teh bojih 83 ujetnikov, 9 pehotnih topov, 5 težkih metal min in številno ostalo težko pehotno orožje. Tudi vzhodno od ceste je imelo več nemških napadalnih sunkov lepe uspehe. Nemci so med drugim vdrl v izpostavljeni odsek ameriške glavne bojne črte, uničili več bunkerjev in obrambnih naprav. Zavzeli 7 topov v prvi bojni črti ter zadali Američanom zelo velike krvave izgube. Po izvedbi svoje naloge so se nemške sile, ki so vodile s seboj 123 ujetnikov in odnesle velik plen, vrnile v lastne črte, še preden je dosegel napad premočnih ameriških sil, ki so jih podpirali oklopniki, svojo jakost. Trije ameriški tanki so naleteli na nemške mine in so nastali zato nesposobni za boj, dva nadaljnja tanka pa sta postala žrtev nemških protitankovskih topov.

Južnozpadno od Cisterne so Nemci pred večerajšnjim odrezali močnejšo ameriško bojno skupino od njenih zvez z zaledjem. Večeraj so jo v delno zelo sedih bojih iz bližine uničili. Več ameriških razbremenitvenih napadov se je zlomilo ob žilavem nemškem odporu. Skupno so Nemci tu uničili sile najmanj dveh sovražniških bataljonov.

Daljnostrelne baterije so obstrlejevale zbirališča ladij in izkrcavalni promet na območju Nettuna in Anzija ter so povzročile trajne posledice. Uspešno so naradé zadeli 5000-tonsko tovorno ladjo, ki se je v nekaj minutah no zadetku potopila, pet nadaljnjih tovornih ladij s skupno tonažo 20.000 ton pa so poskodovale.

V večernih urah večerajšnjega dne so nemška velika boina letala znova napadla anglo-ameriška izkrcavanja. Od več bomb zadeta se je vnela prevozna ladja s 5000 tonami. Vozila je očividno vojni material, ki je sijajno gorel. Najbrže je izgubljena. Nadaljnji bombni zadetki so tako težko poskodovali tri druge tovorne ladje, da so občežale nagjene na stran. Zaradi naglo nastopajoče teme ni bilo mogoče zasledovati njihove nadaljnje usode.

S področja italijanskega južnega bojišča ni nikakih vesti o obsežnejših bojih. Na jadranskem krilu so nemške havbice z dobrim uspehom obstrlejevale britanske in vojne kolone.

Bji pri Nettunu

Berlin, 3. marca. DNB. Medtem, ko so 29. februarja utegnile napadajoče nemške čete na severovzhodnem delu nettunskega predmostja pomakniti na nekaterih mestih svoje črte naprej, je 1. in 2. marca slabo

vreme oviralo boje večjega obsega. Tudi obojestransko letalsko delovanje je bilo malenkostno, ker je skoraj ves dan deževalo. Dočim je sicer možno s prostimi očmi dobro opazovati z vseh bojnih postojank pristanske naprave v Nettunu in Anziju, je v sredo bilo možno opazovati le na daljavo par sto metrov. Bojišče je bilo kakor kaka pralnica. Le trajno topovsko gromenje je naznanjalo, da je predvsem v odseku Cisterne šlovit topniški dvoboj, v katerega se z nemške strani posegajo tudi številne težke minometne baterije. Pehotni boji so se omejevali na manjše nemške napade in krajevne ameriške protisunki. Nemške čete so obdržale razen malenkostnih korrekture frontna zlojznanja, dosežena prejšnjega dne.

... 3. marca (P. K.) Dan in noč lije kakor iz škafa in vsa planjava pontinskih močvirij se je izpremenila v eno samo morje blata. Obala Tirenskega morja je zavita v mleko podobno sepiro. Bobnece topovskega gromenja nemškega topništva nenadoma prebudi zaspalo vojno. Okoli predmostja anglo-ameriških invazijskih čet se zasveti. Številne baterije sipajo ob 4. jutraj iz vseh čevljev pravo točo granat na sovražnikove postojanke in utrdbe. Izstrelki in zadetki iz lahkih, težkih in najtežjih topov se združujejo v grozovit koncert.

Pobuda na bojišču južnovzhodno od Rima ostaja na nemški strani. Po množični topniški pripravi, katere gromenje prodra celo na rimske ceste, nadaljujejo nemški bojni oddelki svoj napad. Od osvojitve Aprilije in očistena kletja pri Buon Riposu, kjer je zasló v nemško ujetništvo na stoine Angležev in Američanov, je nasprotnik prenalchal večje akcije, toda zato so nemške čete v žilavih bojih zožile predmostje. Zagrizeno in premagujoč vse težave neugodnega bojišča so prodrli grenadirji, strelci, oklopní grenadirji, pionirji in oklopní lovci v anglo-ameriške črte. Vedno znova

Lažne krinke padajo z OF že tudi na Primorskem

Ob zverinskem komunističnem pokolu petnajstih zavednih Slovencev in Slovenk v Cerknem na Goriškem

Dovolj smo že pisali o tem, kako so se komunistični pritepenci s Kranjskega vsilili našemu narodno zavednemu, a politično nepoučenemu primorskemu ljudstvu za njegove »narodne odrešitnike« in ga skušajo v imenu zlagane firme »narodnega in osvobodilnega pokreta« zapeljati. Drugače je seveda s primorskim razumnostim, ki ni moglo — in tudi ne bi smelo — biti tako zaslepljeno, da ne bi bilo že od vsega začetka videlo pravega ozadja OF, saj je imelo za stvarno presojo že dovolj zgledov na razpolago, in to v neposredni bližini. Zgodovina bo jutri na kratko ugotovila, da velik del tega razumnosti svodi nalogi ni bil kos, pri čemer se nihče ne bo mogel sklicevati na podobno zaslepljenost in zapeljivost slovenske inteligence drugod, kajti res je nasprotno, da je vsaj del slovenskega razumnosti v Ljubljani od vsega začetka pravilno gledal na stvar in iz tega svojega spoznanja izvedel ob pravem času tudi vse potrebne zaključke. Dejstvo je, da je ta zrel del naše inteligence popolnoma spremenil položaj vsaj ob trideset na dvanajst. Že samo to dejstvo bi lahko služilo za zgled vsem ostalim Slovincem, ki so se kasneje znašli v enakem položaju.

Razvoj gre tudi na Primorskem svojo pot. Primorska inteligencija je nedvomno grešila, ker ni pravočasno posegla v razvoj. Opustila je marsikatero zlato priliko za pravilno kanaliziranje ljudskih stremeljenj in hotenji, ki so bila izrazito narodna. Sedaj je prisiljena — po velikem delu že razočarana — opazovati nadaljnji razvoj OF na Primorskem po istih stopinjah, kakor je šel na Dolenjskem. Iz začetne »narodne« faze, ki je bila samo prikrivanje pravih namenov za OF skritih komunističnih izdajalcev, se sedaj tudi na Primorskem OF razvija v izrazito komunistično smer, ki je ne kažejo le vedno nove žrtve med Slovenci samimi, temveč predvsem teroristično strahovanje vsakega posameznika. V kolikor bi si upal zares narodno misliti. Skratka, tudi na Primorskem se OF čedalje bolj odkriva »internacionalizira« in tako tudi na zunan kaže svoje pravo lice, ki ga je doslej — zaradi taktike — še prikrivala.

Zgovorno nam to potrjujejo novejša poročila iz vseh primorskih krajev, zlasti s Tržaškega in Goriškega, kjer so začeli gozdni tolovaji neženariti uvajati iste teroristične metode proti našim ljudem, kakor so se jih posluževali leta 1942. v Ljubljani in ostalih ljubljanskih pokrajinah, ko se je začela inteligencija v vedno večjem številu odklanjati od njih in je tudi ljudstvo že spregledalo. Bili so se namreč, da bi jim vse ne ušlo, pa so zato hoteli izkazati pred narodom svoj obstoj in nekdanjo »veljavno« s tem, da so začeli groziti posameznikom z »likvidacijami« in tako izvajati nanje neposredni pritisk. V to fazo so komunistični krvniki vstopili sedaj tudi na Primorskem. Tako gre razvoj tudi na tem področju isto pot, kakor je šel v ljubljanskih pokrajinah, le da je mnogo hitrejši, ker se tolovajev mudi. Na drugi strani pa tudi ljudstvo hitreje spregleduje in čedalje bolj neposredno spoznava njihove prave nakane, tako da je zavezanje in zaslepljevanje čedalje manj mogoče. Zato ostaja sedaj komunistom tudi na Primorskem surova sila kot edini »prepričevalni dokaz«.

V to smer se razvija tudi že vsa komunistična agitacija, ki se čedalje bolj odkriva argumentom neposrednega duhovnega vpliva, zlasti zlaganimi narodnostnim frazami, in se čedalje bolj oprijemlje argumentov surove sile, groženj in strahovanja z »likvidacijami«. Sem lahko šteje mo zlasti odkrite grožnje vsem tistim po-

štenim Slovincem, ki bi »brez pristanka OF« sprejeli kakršno koli službo na primorskih tleh. Sem spadajo tudi stroga Baeblerjeva navodila o izvrševanju »varnostno-obveščevalne službe« (VOS), kakor tudi neštete konkretne grožnje onim primorskim narodnim delavcem, ki se proti komunističnemu diktatu in njegovi internacionalistični doktrini postavljajo samo na narodno stališče.

Tako je OF tudi na Primorskem opustila svojo doslej tako priljubljeno frazo o »narodni enotnosti«, saj so izpadi proti domačim ljudem, pa naj gre za »belogardiste« ali »sredince«, čedalje pogostejši. Krinka pada za krinko. Narod spregleduje, vendar — z redkimi izjemami — še brez aktivnega odpora. Da bi se tolovajev spoznanja ne izmuznil iz vajeti in da bi od spoznanja ne prešel tudi že k organiziranemu odporu, so tolovaji začeli s terorizmom, ki naj bi s silo preprečil, česar agitacija preprečiti ne more. Kmalu pa so tudi to ne bo več zalego, kakor so to pokazali nekateri zgovorni primeri. Dejstvo je, da se domačini mobilizacijskim pozivom tolovajev ne odzivajo več in da so se, kjer so le mogli, izmuznili iz gozdov spet domov.

Tako je torej OF tudi na Primorskem ubrala isto pot kakor na Dolenjskem pred dobrim letom in se preje: pot organiziranja komunističnega terorja. Rezultat po seveda isti: naraščajoč odpor prebivalstva proti tej tolovajski strahovalni. Ker pa je spoznanje prišlo nekoliko pozno, se ta razvoj ne bo izvršil brez žrtve, kakor bi se, če bi bila vsa inteligencija pravočasno spoznala pravo ozadje te »narodne« akcije. Zato smo trdno prepričani, da bodo tudi vse nadaljnje faze enake onim v ljubljanskih pokrajinah, le da bo razvoj mnogo hitrejši. Kaj naj tu stori ubogo ljudstvo? Nič drugega kakor da se mimo onega dela svoje inteligence, ki še vedno ni spregledal, postavi na stališče samoobrambe, ki je zmagovala tudi pri nas in vilo naposled k rešitvi. Inteligencija pa tudi še lahko stori svoje, če se v celoti in takoj odloči podpiranje te protinacionalistične organizacije in strnjeno stopi na stran ljudstva, da z njim organizira obči narodni odpor proti uničujočemu komunizmu.

Kar velja za inteligenco, velja seveda tudi za vse ostalo meščanstvo, zlasti še za pridobitne kroge, ki naj tudi vsi do zadnjega in takoj odpovedo vsako, čeprav samo posredno pomoč tistim, ki prinašajo samo zlo v naše primorske kraje. Za to je potrebno samo nekoliko osebnega poguma in nič več! Tudi v Ljubljani in v ljubljanskih pokrajinah so tolovaji na enak način terorizirali naše prebivalstvo, pa jim je to s svojo odločnostjo kmalu pokazalo, da se terorizirati ne da. Čim bolj je bil pritisk, tem bolj je bil odpor. To zahteva novi položaj, v katerega je vrgla naše primorsko ljudstvo protinacionalna OF, tudi od Primorcev. Nekatera znamenja kažejo, da je zdravi del primorskega ljudstva — in tudi zdravi del njegovega razumnosti — že odločno krenil na to pot. Naj bo to v vzpodbudo vsem tistim, ki še oklevajo!

Zverinski pokol petnajstih zavednih Slovencev in Slovenk v Cerknem, za katere sedaj že tudi komunisti sami priznavajo, da so jih umorili, je alarmni strel, katerega bi morali slišati in upoštevati vsi oni, ki med Primorci še omahujejo in so še v dvomih. Tudi za primorsko ljudstvo je le ena pot, če se hoče rešiti, pot ostre in dosledne borbe proti komunizmu, pa naj se pojavlja med njim v kakršni koli obliki!

centralnih trgovskih obratov daleč čez naše domače meje. Ribničani krošnjarijo po svetu že nad 600 let in romanje z doma v svet jih je napravilo bistre, širokogledne, dobrovoljne in prav svojevredno dovpljne. Skratka, povezanost gotovih dolenjskih predelov z gozdnim gospodarstvom je tako očitna, da nam pač ni treba izgubljati besed o tem, kako hudo so sedanje razmere prizdale to prebivalstvo.

Pri novi ureditvi našega gospodarstva bo treba tudi v gozdarstvu poskusiti izvedbo daljnosežnih reform, zlasti komasacije gozdov v velike zajednice. Velike ploskve gozda v skupni upravi — kakor kaže veleposestniški in državni zgled — se oskrbuje po strokovno preudarnem sistemu. Toda se po oblastveni kontroli redno leto za leto sekajo le določene množice lesa za prodajo in izvoz. Pri sekanju, tesanju, žaganju in prevažanju ima — razen domače obrti, o kateri smo pravkar govorili — zaslužek na stotine, na tisoče ljudi. Zato privabljajo veliki gozdni kompleksi delavstvo iz vseh bližnjih naselij, pa tudi iz zelo oddaljenih krajev. Kjer se les odvažva v dolino pozimi, je gozdarstvo deo lahko celoletno. Veliki gozdni kompleksi imajo tedaj podoben pomen kakor industrijska podjetja. Velika gozdna gospodarstva vodijo velike parne žage in obsežno lesno trgovino.

Kmetijski mali posestnik pa more z gozdom samostojno in z nekoliko dobičkom gospodariti samo tam, kjer je dovolj preproste pogonske sile v obliki potokov in rek. Ribniška dolina je na primer leta 1880. štela 35 majhnih vodnih žag, dočim je Kočevsko s tekočimi vodami tako revno, da so dajale pogonsko silo samo 16 kmečkih žag. Sprito tega pride tukaj po ena žaga komaj na vsakih 20,6 km² gozda, v Ribnici pa že na 3 km². Takšna je bila tudi razlika v številu lesnih trgovin in trgovcev. Kočevski sodni okraj je imel na primer leta 1927. 45 ribniški pa brez suhe robe 64 lesnih trgovin. Doslej je bil marsikateri kmet v stiski prišlijski sekati ne samo naravnih prirastek lesa, kakor je pri umnem gozdarstvu edino pravilno, marveč je sekal kar glavino, ki tiči v gozdu.

Zemljiškopravni posli sodišč v Kostanjevici, Novem mestu in Velikih Laščah

Apelacijsko sodišče v Ljubljani je delegiralo za zemljiškopravne posle okrajnih sodišč v Kostanjevici, Novem mestu in Velikih Laščah okrajno sodišče v Ljubljani, ker se nahajajo zemljiške knjige teh sodišč začasno v Ljubljani (sklepi od 28. 2. 1944, opr. št. R 2/44, R 3/44 in R 4/44).

Tablice knjižne tombole prodajajo

Zadnjega februarja so začeli raznašalci ponujati po vsej Ljubljani pokrajini od stanovanj do stanovanj tablole: tablole za knjižno tombo Zimske pomoči. Ta svojevrsna zamisel ima tudi prav posebne priporočilke. So to raznašalci sami, sami begunci. Veliko število jih je, ki trikajo na vrata, že njihova obleka kaže lahko nar. sikonu, da ima Zimska pomoč še veliko dela. Naj se součustvovanje z njimi pritegne vsakega v krog knjižne tombole. Na spletnih bo okrog 7.500 lepih knjig, ki jih bo vse razdelila knjižna tombo.

Kundmachungen des Ernährungsamtes

Verkauf von Fleischerzeugnissen
Samstag, den 4. d. M. werden zu 5 dkg Fleischzeugnisse auf Fleischbestellchein N 3 Metzger mit den Anfangsbuchstaben A—J und Kastelle Aljozji, Kastelle Anton, Keber Anton — Bohoričeva, Keber Anton — Pokopalska und Keber Jože verkaufen.

Abgabe von Aepfeln

Auf den Abschnitt N 9 Do. St. der Zulage Nährmittellkarte für Personen über 60 Jahre verkaufen Äpfel auch: Gospodarska zveza (Majstrova), Nabav. zadruga drž. nameščencev (Vodnikov trg) in Nab. zadruga mestnih nameščencev (Prisojna), I. Delavsko konz. društvo (Kongresni trg) und Gospodarska zadruga (Bleiwelsova c.).

Obvestila »Prevoda«

Prodaja mesnih izdelkov
Mesarji z zvečnicami od A—J in mesarji Kastelle Aljozji, Kastelle Anton, Keber Anton — Bohoričeva, Keber Anton — Pokopalska und Keber Jože bodo v soboto dne 4. t. m. prodajali 5 dkg mesnih izdelkov na naročilnico za meso št. 3.

Razdeljevanje jabolk

Na odrezek št. 9 Do. St. dodatne žiliske nahranje za osebe nad 60 let starosti prodaja jabolka tudi:

Gospodarska zveza (Majstrova), Nab. zadruga drž. nameščencev (Vodnikov trg), Nab. zadruga mestnih nameščencev (Prisojna), I. Delavsko konz. društvo (Kongresni trg) in Gospodarska zadruga (Bleiwelsova 29).

Politika »dobrega sosedstva«

Stockholm, 3. marca. Rooseveltov predlog kongresu, naj se tako zvana politika »dobrega sosedstva« v bodoče ne omejuje več na Južno Ameriko, temveč razširi na ves svet, smatrajo kot ponoven dokaz velikopoteznih imperijalističnih ciljev Zedinjenih držav.

Ta novi program tako zvane politike »dobrega sosedstva« obsega izmenjavo profesorjev, znanstvenikov, novinarjev, vzgojiteljev itd., ustanovitve trko zvanih ameriških »kulturnih« središč v vseh važnih prestolnicah sveta in razširjenju ameriških listov, obzorikov, filmov in radija, da se tako svet podrobneje seznani z razmerami v Zedinjenih državah.

Za tem »kulturnim« programom, ki izgleda tako nedolžno, pa se skrivajo zelo važni gospodarski interesi. »Kulturni« program naj bi bil zgolj prednik ameriško-židovskega kapitala. Prav tako se je tudi v Južni Ameriki začela ameriška politika uveljavljati z vsakovrstnimi »kulturnimi« ustanovami, dokler se ni z njimi prikazal najprej ameriško-židovski-plutokratski trgovci in za njim ameriški politik in vojak.

Darujte za siromake! Zimska po
moč še vedno sprejema prispevke

Zapoved narodnega čula za samoohranitev

V okviru radijskih predavanj o življenjskem pomenu in visokih ciljih Zimske pomoči je v četrti zvečer govoril v ljubljanskem radiu ravnatelj državnega muzeja g. dr. Josip Mal. Izvajal je:

Po svetopisemskem vesoljnem potopu človeštvo še ni doživelo tako vseobse katastrofe, kakor jo doživlja danes, ko so po vojnih uničevalnih grozotah prizadeti vsi kontinenti in narodi, ko ni varnosti ne na kopni zemlji, ne na morju, niti ne v zraku in tudi pod zemljo samo ne.

Divje hunske tolpe šibe božje kralja Atile so v predelovanih dobi pustile in vohale skozi naše »ije, prav tako so se iz severa valila tod za časa preseljevanja narodov premočnega ljudstva, željna prebivališč na bogatem, toplem in sončnem jugu. Ko so te kraje posejli Slovenci, so bili na poti Obrom pri njihovih roparskih pohodih na jug in zapad.

V krvavih spopadih, ki jih brez dvoma ni bilo malo, je marsikata družina prišla ob svojo rednika, marsikomu je bil uničen njegov dom in premoženje je moral zapustiti svojo rodno grudo in iskati zavetja in opore pri svojih sonarodnjakih. Med prvimi nalogami je bila še takrat tudi skrb za vojne pohabljenosti in ranjence, saj je gon po ohranitvi osebe in plemena imeniten vsakemu ljudstvu. Tej negi so se naravno posvečale predvsem ženske.

Tako slovensko, v zgodovinskih virih izpričano kosovsko devojko srečamo že v 7. stoletju. Njeno samaritansko delo je treba še prav posebno visoko oceniti, ker je dobrote njenega usmiljenja bil deležen tujec, celo pripadnik naroda, s katerim so se Slovenci večkrat merili na bojnih poljanah. Bil je to Lopic's, praded langobardskega zgodopisca Pavla Diakona. Ta je na svojem begu iz obsega ujetništva zašel v slovenske gore. Vsega izčrpanega in onemoglega je tam našla stara slovenska žena: oblekla ga je, nastila, dala mu še brašna za na pot ter mu pokazala še bližnjico v njegovo italijansko domovino.

Ta poganska Slovenka bodi za pravzor tem bolj njenim potomcem, ki mora zanje veljati krščansko načelo, da pri izkazovanju dobrote in miloščne sila in izredne potrebe zahtevajo posebno tudi v časih, ki jih preživljamo mi, izredne ukrepe.

Naša domovina je bila sicer obvarovana pred težo pravih vojnih dogodkov, toda komunistična prizadevanja in stremeljenja so zanesla na naše slovensko ozemlje razmere, ki se prav nič ne razlikujejo od pravega vojnega razdeljanja. Požgane vasi in mesta, razdeljeni in izropani domovi, opustošena polja, posekani gozdovi, vse to že danes spreminja dosedanje oblike slovenske zemlje. Uničeni so stari častitljivi gradovi; čeprav segajo nazaj v fevdalno dobo in nam niso mogli biti več nevarni, — nasprotno, budili so v nas ponosno zavest, da so se naši očeti kljub vsemu otresli žuleče graščinske podločnosti. Z gradovi smo izgubili toliko lepih spomenikov stavbarstva umetnosti, z njimi je šla po zlu obenem kopa zgodovinskih, arhivalnih in umetniških zakladov. Leti so pričali o visoki kulturi naše domovine, ki so jo postavljali v isto vrsto z najnaprednejšimi deželami Evrope.

Nešteto starih kmečkih hiš z vsem že itak redkim etnografskim inventarjem je prešlo v dim in pepel. — značilna ljudska arhitektura in ornamentika je izgubila s tem svoje redke priče, kar je pri usihajoči domaći obrtnosti še tem usodnejše. Z vrhov naših gričev in gora so izgubile premočne ljubke bele cerkvice, ki jih je rajni dr. Krek imenoval božji pečat slovenske zemlje in ki so resnična značilnost naših krajev. kakršne drugod

ne najdemo. Saj je ta posebnost utemeljena še v predkrščanskem običaju, ko so se Slovenci na vrhovih gora čutili bližje samim nebesom, ki so jih tam najprej obila s svojimi sončnimi žarki. S cerkvami vred so bili uničeni neprecenljivi spomeniki plastične in slikarske umetnosti, ki so pričevali o naši kulturni enakovrednosti z drugimi, večjimi narodi.

Uničene pa niso le materiale in estetske dobrine. Narod mora obžalovati po boljševiški krivdi tudi na tisoče žrtve, ki jih krijejo grobovi sirom po domovini. Naša častna dolžnost je, da skrbimo za njihove sivoce, za vdove, sirote in brezdomne begunce. Ne le goli čuti človekoljubja, marveč tudi v nas samih bivaajoč nagon po samoohranbi in po samoohranitvi nam nalaga obveznost, da pomagamo po svojih najboljših močeh, da ne izhira v revščini ta generacija, ker bi bodala ne našla v njej prave in dovolj trdne kontinuitete in bi tako za svojo samobitnost ne mogla začetni dovolj pristnih skokov in zdravih tradicij preteklosti.

Zavedajmo se pri tem, da so po taki splošni samopomoči segali naši predniki za časa turških napadov. Njihovi tabori pri cerkvah in graščinah niso bili le zgolj pribežališče v sili, marveč tudi hranilnica za živila, obleko, obutev in potrebno orodje za begunce, ki so jim bili izropani ali požgani domovi.

Tem taborskim skladiščem so bile podobne tudi žitnice, ki so jih po zgledu srednjeveških mestnih uprav pozneje ustanovljale nekatere podeželske občine za primer slabih letin in vremenskih nezdov. Pred dobrih sto leti je državna uprava tudi pri nas prijavljala k ustanavljanju nekakih občinskih žitnih hranilnic in posojilnic. Leta 1833 so osnovali tako žitnico tudi v Ljubljani, ki pa je, komaj dobro rojena, hitro zopet prenehala.

Pač zanjo v tedanjih razmerah ni bilo take potrebe, kakor bi bila potrebna leta 1817. O tem letu pravi spominska tablica v šmartinski podružnici in Sempetru pri Kranju, da je bila zemlja v letu 1816 tako nerodovitna, da so zaradi visokih žitnih cen zlasti revnejši ljudje po več krajih tako stradali, da so travo in otrobe jedli ter od lakote in oslabelosti mrli.

Stradajočim so tedaj razdeljevali razna živila, največkrat pa tako imenovano rumfortsko juho iz vode, soli, kisa, krompirja, graha, ječmena in kruha, ki so jo za belili po možnosti še s slanino ali pa s tem, da so kuhali v juhi kaj mesa ali kosti ali pa prilihi nekoliko krvi. V imenovanju cerkvi pri Sempetru graščini poleg Strazišča visi še danes kosterlen korec, s katerim so šoskanski dobrotniki pedeseterim najbolj potrebnim v Strazišču dali deliti rumfortsko južo.

Tako pravi napisna deska na rudi, ki še pove, da so korec štiri ali več stoletij spominu božje pravice in božjega usmiljenja. Naj tudi naše korec od takih spomenikov Zimske pomoči po rešili, nikoli opominjajo, da v dobrih delih ne bomo zastali za našimi predniki pred enim in četrtstoletjem.

Ne dopustimo, da bi poznavanje navoček pomanjaliča, dokler more še brat deliti z bratom, budimo z vzajemnostjo gotovost, da bodo še veselo in praznično pričkali zvonoji po naših cerkvah, da bo po temnih dneh in mračnih nočeh napočel sveže rožmarinovo jutro in da za njim zasije nam vsem trajno jasen in sončen nagejnov dan!

— Ameriške povojne skrb. Ameriška nacionalna zveza za načrtno gospodarstvo je predlagala ustanovitev posebnega urada, ki naj izdela načrt za prehod ameriškega gospodarstva iz vojne proizvodnje v normalno proizvodnjo, ki naj se izvrši s čim manjšimi pretesnjaji. Strokovnjaki so mnenja, da bo po vojni 10 milijonov delavcev izgubilo zaposlitev čim bo prenehala vojna proizvodnja in da bo treba demontirati večina obročevalna podjetja v vrednosti 20 milijard dolarjev.

— Zunanja trgovina ameriških držav. Po ameriških podatkih se je lani izvoz Zedinjenih držav dvignil na 12,72 milijarde dolarjev (nasproti 8,05 in 3,18 v prejšnjih dveh letih), ameriški uvoz pa je nazaj na 2,32 milijarde dolarjev (2,74 odnosno 3,38).

Ameriški trgovinska bilanca pa je le navidez tako visoko aktivna, ker se v izvoz štejejo tudi vse dobave po zakonu o zakupu in posojanju, ki ne prinesejo nobenih plačil. Da je v resnici ameriška izvozna sposobnost sila nazadovala nam kažejo trgovinske bilance južnoameriških držav. Tako je Argentina lani mogla uvoziti le za 0,94 milijard pezosov blaga (nasproti 1,27 milijarde v prejšnjem letu), medtem ko se je argentinski izvoz dvignil na 2,19 milijard (nasproti 1,79 v prejšnjem letu). Vrednost argentinskega uvoza je znašala torej le 42% vrednosti izvoza, kar so tako hudo nazadovale dobave iz Zedinjenih držav.

— Zamenjava olivnega olja za druga živila v Grčiji. Zaradi oskrbe grškega prebivalstva z olivnim oljem je bil med nemškimi zasedbenim oblastvom in predstavniki Mednarodnega rdečega križa sklenjen sporazum, po katerem se bo potreba olja za nemške čete v Grčiji in za grške delavce v službi nemške vojske krila izključno z otoka Mitilene. Pridelek ostale Grčije, kakor tudi jonskih otokov in Krete, ki predstavlja 80% celotnega pridelka olivnega olja, pa ostane izključno za potrebe grškega civilnega prebivalstva. Odkup olja se bo vršil na ta način, da bo do proizvajalcev olivnega olja zamenjali

ne najdemo. Saj je ta posebnost utemeljena še v predkrščanskem običaju, ko so se Slovenci na vrhovih gora čutili bližje samim nebesom, ki so jih tam najprej obila s svojimi sončnimi žarki. S cerkvami vred so bili uničeni neprecenljivi spomeniki plastične in slikarske umetnosti, ki so pričevali o naši kulturni enakovrednosti z drugimi, večjimi narodi.

Uničene pa niso le materiale in estetske dobrine. Narod mora obžalovati po boljševiški krivdi tudi na tisoče žrtve, ki jih krijejo grobovi sirom po domovini. Naša častna dolžnost je, da skrbimo za njihove sivoce, za vdove, sirote in brezdomne begunce. Ne le goli čuti človekoljubja, marveč tudi v nas samih bivaajoč nagon po samoohranbi in po samoohranitvi nam nalaga obveznost, da pomagamo po svojih najboljših močeh, da ne izhira v revščini ta generacija, ker bi bodala ne našla v njej prave in dovolj trdne kontinuitete in bi tako za svojo samobitnost ne mogla začetni dovolj pristnih skokov in zdravih tradicij preteklosti.

Zavedajmo se pri tem, da so po taki splošni samopomoči segali naši predniki za časa turških napadov. Njihovi tabori pri cerkvah in graščinah niso bili le zgolj pribežališče v sili, marveč tudi hranilnica za živila, obleko, obutev in potrebno orodje za begunce, ki so jim bili izropani ali požgani domovi.

Tem taborskim skladiščem so bile podobne tudi žitnice, ki so jih po zgledu srednjeveških mestnih uprav pozneje ustanovljale nekatere podeželske občine za primer slabih letin in vremenskih nezdov. Pred dobrih sto leti je državna uprava tudi pri nas prijavljala k ustanavljanju nekakih občinskih žitnih hranilnic in posojilnic. Leta 1833 so osnovali tako žitnico tudi v Ljubljani, ki pa je, komaj dobro rojena, hitro zopet prenehala.

Pač zanjo v tedanjih razmerah ni bilo take potrebe, kakor bi bila potrebna leta 1817. O tem letu pravi spominska tablica v šmartinski podružnici in Sempetru pri Kranju, da je bila zemlja v letu 1816 tako nerodovitna, da so zaradi visokih žitnih cen zlasti revnejši ljudje po več krajih tako stradali, da so travo in otrobe jedli ter od lakote in oslabelosti mrli.

Stradajočim so tedaj razdeljevali razna živila, največkrat pa tako imenovano rumfortsko juho iz vode, soli, kisa, krompirja, graha, ječmena in kruha, ki so jo za belili po možnosti še s slanino ali pa s tem, da so kuhali v juhi kaj mesa ali kosti ali pa prilihi nekoliko krvi. V imenovanju cerkvi pri Sempetru graščini poleg Strazišča visi še danes kosterlen korec, s katerim so šoskanski dobrotniki pedeseterim najbolj potrebnim v Strazišču dali deliti rumfortsko južo.

Tako pravi napisna deska na rudi, ki še pove, da so korec štiri ali več stoletij spominu božje pravice in božjega usmiljenja. Naj tudi naše korec od takih spomenikov Zimske pomoči po rešili, nikoli opominjajo, da v dobrih delih ne bomo zastali za našimi predniki pred enim in četrtstoletjem.

Ne dopustimo, da bi poznavanje navoček pomanjaliča, dokler more še brat deliti z bratom, budimo z vzajemnostjo gotovost, da bodo še veselo in praznično pričkali zvonoji po naših cerkvah, da bo po temnih dneh in mračnih nočeh napočel sveže rožmarinovo jutro in da za njim zasije nam vsem trajno jasen in sončen nagejnov dan!

— Ameriške povojne skrb. Ameriška nacionalna zveza za načrtno gospodarstvo je predlagala ustanovitev posebnega urada, ki naj izdela načrt za prehod ameriškega gospodarstva iz vojne proizvodnje v normalno proizvodnjo, ki naj se izvrši s čim manjšimi pretesnjaji. Strokovnjaki so mnenja, da bo po vojni 10 milijonov delavcev izgubilo zaposlitev čim bo prenehala vojna proizvodnja in da bo treba demontirati večina obročevalna podjetja v vrednosti 20 milijard dolarjev.

— Zunanja trgovina ameriških držav. Po ameriških podatkih se je lani izvoz Zedinjenih držav dvignil na 12,72 milijarde dolarjev (nasproti 8,05 in 3,18 v prejšnjih dveh letih), ameriški uvoz pa je nazaj na 2,32 milijarde dolarjev (2,74 odnosno 3,38).

Ameriški trgovinska bilanca pa je le navidez tako visoko aktivna, ker se v izvoz štejejo tudi vse dobave po zakonu o zakupu in posojanju, ki ne prinesejo nobenih plačil. Da je v resnici ameriška izvozna sposobnost sila nazadovala nam kažejo trgovinske bilance južnoameriških držav. Tako je Argentina lani mogla uvoziti le za 0,94 milijard pezosov blaga (nasproti 1,27 milijarde v prejšnjem letu), medtem ko se je argentinski izvoz dvignil na 2,19 milijard (nasproti 1,79 v prejšnjem letu). Vrednost argentinskega uvoza je znašala torej le 42% vrednosti izvoza, kar so tako hudo nazadovale dobave iz Zedinjenih držav.

— Zamenjava olivnega olja za druga živila v Grčiji. Zaradi oskrbe grškega prebivalstva z olivnim oljem je bil med nemškimi zasedbenim oblastvom in predstavniki Mednarodnega rdečega križa sklenjen sporazum, po katerem se bo potreba olja za nemške čete v Grčiji in za grške delavce v službi nemške vojske krila izključno z otoka Mitilene. Pridelek ostale Grčije, kakor tudi jonskih otokov in Krete, ki predstavlja 80% celotnega pridelka olivnega olja, pa ostane izključno za potrebe grškega civilnega prebivalstva. Odkup olja se bo vršil na ta način, da bo do proizvajalcev olivnega olja zamenjali

— Ameriške povojne skrb. Ameriška nacionalna zveza za načrtno gospodarstvo je predlagala ustanovitev posebnega urada, ki naj izdela načrt za prehod ameriškega gospodarstva iz vojne proizvodnje v normalno proizvodnjo, ki naj se izvrši s čim manjšimi pretesnjaji. Strokovnjaki so mnenja, da bo po vojni 10 milijonov delavcev izgubilo zaposlitev čim bo prenehala vojna proizvodnja in da bo treba demontirati večina obročevalna podjetja v vrednosti 20 milijard dolarjev.

— Zunanja trgovina ameriških držav. Po ameriških podatkih se je lani izvoz Zedinjenih držav dvignil na 12,72 milijarde dolarjev (nasproti 8,05 in 3,18 v prejšnjih dveh letih), ameriški uvoz pa je nazaj na 2,32 milijarde dolarjev (2,74 odnosno 3,38).

Ameriški trgovinska bilanca pa je le navidez tako visoko aktivna, ker se v izvoz štejejo tudi vse dobave po zakonu o zakupu in posojanju, ki ne prinesejo nobenih plačil. Da je v resnici ameriška izvozna sposobnost sila nazadovala nam kažejo trgovinske bilance južnoameriških držav. Tako je Argentina lani mogla uvoziti le za 0,94 milijard pezosov blaga (nasproti 1,27 milijarde v prejšnjem letu), medtem ko se je argentinski izvoz dvignil na 2,19 milijard (nasproti 1,79 v prejšnjem letu). Vrednost argentinskega uvoza je znašala torej le 42% vrednosti izvoza, kar so tako hudo nazadovale dobave iz Zedinjenih držav.

Naše gozdno gospodarstvo

Gozd je lepota in bogastvo naše krajine. Mirno se nam odpočije oko na prostornem zelenem kraljestvu, iz katerega nam diha naproti zdravje. Toda v današnjih časih so naši občutki otožni. Še nikoli ni bilo naše gozdno gospodarstvo tako prizadeto kakor v sedanjih vojnih široki pasovi so posekani, tišina blagodejne rasti omladja je porušena, lovstvo je na tleh. Zato moramo in bomo morali tudi v bodoče posvečati našemu gozdu posebno posebno in ljubeznivo skrb.

Nekdaj je bila gozdna ploskev na naših tleh skoraj povsem sklenjena. V teku stoletij pa je nastal slikoviti mozaič travnikov, pašnikov, njiv in vinogradov, ki jih je na izkorenjenem zemljišču uredilo delo slovenskih kmečkih rok. Najbolje se je naš gozd očuval tamkaj, kjer so ga prirodni pogoji zaščitili pred človekovim poseganjem, to je v višinskih legah, ki niso priznane za obdelavo.

Razlika med gozdi je po kakovosti in po vrsti drevja seveda velika. Od tega zavisi tudi gospodarska vrednost gozda. Sestava in starost drevja sta pri tem še posebno važna čimtalja. V naši pokrajini imamo kar ogromen gozdni pas, ki se vleče tj. v gorsko skupino Snežnika ter preko Javorikov na Hrúšico in Trnovsko planoto. Na to stran so po kulturnih jasnah ločeni gozdi na višjih pogorjih, na Gorjancih, na Kočevskih gorah, na Krimu in drugod. Vsekaror ima ljubljanska pokrajina gozda vsepov

Kronika

* Smrt generala Lutz. Dne 26. februarja je umrl v Münchnu general oklopnih čet Oswald Lutz, čigar življenjsko delo je tesno povezano z razvojem nemškega oklopnega orožja.

* Nemški jezikovni tečaj za izomence. Nemški listi poročajo, da se je desletje udeležilo tečajev za nemški jezik že približno pol milijona francoskih delavcev. Vodstvo nemške delovne fronte pripravlja sedaj podobne jezikovne tečaje tudi za pripadnike drugih narodnosti.

* Sedemdeset let na odru. 87 letni nestor nemške odrske umetnosti Ramseyr obhajal dne 10. marca na odru gledališča v Kostanji 70 letnico svojega gledališkega udejstvovanja. Toliko let se menda doslej ni še nihče javno udeleževal na odru. Jubilant je navzlic svoji starosti še duševno čil in telesno zdrav.

* 500 novih španskih častnikov. Iz Madrida poročajo, da je bilo 500 mladih španskih vojakov v čim podpornika.

* Usoda Italijanskih vojakov ujetnikov v Sovjetski zvezi. Po vestih iz Rima so v Moskvi odklonili prošnjo Badoglijeve vlade za izpustitev Italijanskih vojakov iz ruskega vojnega ujetništva. Predlog te vrste je izšel pred nekaj meseci iz Amerike, ki je skušala Moskvi dopovedati, da Italijani sedaj niso več nasprotniki Sovjetske zveze, marveč njene zavezniki. Na odločitev tega vprašanja je imel poglavitni vpliv Višinski, ki je mlašč zaradi tega potoval v Moskvo. Baje so v Sovjetski zvezi pripravljali izpustiti posamezne Italijanske vojne ujetnike, toda samo takšne, za katere imajo prepričljive dokazne, kakšno je njih pravo politično prepričanje.

* »Ljudstvo, ki vpije po živilih«, je naslov članka, katerega piše ameriški list »Picture Post« in v katerem slika življenje v Neaplju. To mesto označuje korespondent za svetovno mesto tihotapev, kjer so ljudje ob prihodu pozdravljali angloameriške »osvoboditelje«, zdaj pa dobivajo o njih popolnoma drugačne nazore.

* Za predsednika Instituta za fašistično kulturo je imenovan Duce na predlog generalnega tajnika fašistične stranke Pavinija rektorja bolonjske univerze profesorja Goffreda Coppola.

* Imena izdajalcev se morajo odstraniti. Prefekt mesta Vidma je izdal odlok, po katerem morajo v najkrajšem času izginiti iz ulic vsi trgovci imena, ki spominjajo na izjave v sedanji vojni. Vsa imena italijanske vladarske hiše bodo odstranjena in zamenjana z novimi.

* Smrt pod snežnim plazom. 19 letna Gerhinda Schindlerjeva iz Dunaja je odšla na smučarsko turo v Allgäu ter se ni več vrnila domov. Reševalci, ki so bili poslani, da jo poiščejo, so našli dekle mrtvo pod snežnim plazom.

* Pod vlak je padel. Na postaji Kirchdorf pri Kromerizu se je delavec Kurmanshek tako nesrečno zapel v vlak, da ga je lokomotiva vlekla 75 metrov daleč. S težkimi poškodbami so ga odpeljali v bolnišnico.

* V Gibraltarju ustreljeni Italijani. Iz Benetk poročajo, da so v Gibraltarju ustrelili dva kurjača in enega mornarja, ki so se enkrat strgani bankovci.

Še enkrat strgani bankovci

Na naše večerjane vprašanje, kam s strganimi bankovci, smo prejeli od predstojstva davčne uprave za Ljubljano mesto naslednje pojasnilo:

Davčna uprava za mesto Ljubljano je nedavno razglasila, da ne bo sprejemala pokvarjenih bankovcev. Na to opozorilo se je glasil neki dopisnik, čez da bi morala davčna uprava to zadevo urediti na drug način, ne pa z zavrnitvijo pokvarjenih bankovcev.

Pisec članka v »Jutru«, s katerim se davčna uprava popolnoma strinja v tem, da je treba nekaj urediti, da pride strgan denar iz prometa, pa gotovo ni pomislil, da davčna uprava ni pristojna za regulacijo in zamenjavo denarja. Če namreč poštna uprava ni sprejemala pokvarjenih bankovcev, jih tudi davčna uprava ni mogla sprejemati od davkoplačevalcev. Velikokrat se je dogodilo, da je pošta vrnila pokvarjene bankovce (večinoma tiskane, petsto- in stoletke) tudi, če je manjkalo najmanjši del belega roba. Tudi je moral blagajnik uprave založiti svoj privatni denar in vzeti pokvarjenega, katerega se je moral nato na neki način iznebiti, ker bi bil sicer on oškodovan.

V pomirjenju pisca in vsega občinstva naj omenim, da se ta zadeva urejuje in da je davčna uprava že dobila direktive, po katerih naj sprejema obrabljen papirnat: drobci. Glede novicane večjih vrednosti pa ni bilo do sedaj ničesar odločeno. Kljub temu bo davčna uprava sprejemala manj pokvarjene novčnice vseh vrst toliko časa, dokler poštna uprava ne bo zavrnila takega denarja v škodo blagajnika.

poprej pripadali italijanski vojni mornarici. Trojica je bila zaposlena na neki severno-ameriški ladji, ki je bila namenjena čez morje. Ker so Italijani zavzeli sovražno stališče proti Angležem in Američanom, jih je sodišče zaradi sabotaže obsodilo na smrt.

* Smrtne kazni za vplome, izvršene med časom zaenitve. Tiskovni urad vrhovnega komisarja za operacijsko področje Jadiran, sko Primorje objavlja naredbi, ki pravi, da bodo vsi vplomi, izvršeni v času zatemanitve, brez izjeme kaznovani s smrtjo. Odredba velja od 1. februarja dalje.

* Črni ameriški častniki. Ameriško mornariško ministrstvo objavlja, da bodo odslej tudi črni prišli v poštev za častnike ameriških rezervnih čet mornarice.

Iz Ljubljane

u— Promenadni koncert, ki ga priredi vojaška godba v nedeljo 5. t. m. od 11. do 12. pred Narodnim domom, ima naslednji spored: 1. Johan Strauss: Radeckga korčnica; 2. Uvertura iz opere Fr. Suppeja: Kmet in pesnik; 3. Špana rap-sodija M. Cabrier; 4. Iz lepe isarske doline, valček, H. Lehr; 5. Fantazija iz Bizetove opere »Carmen«; 6. Intermezzo, plesna suita H. Künke; 7. Poljubni v temi, serenada, Micheli; 8. Germania, korčnica, Keul.

u— Nova grobova. Po daljšem trpljenju je za vedno zapustil svoje trgovski inšpektor g. Oton Kette. Za njim žaluje soproga Mara, rojena Triller in rodbina Drovnikova. Na zadnji poti bodo pokojnika spremili v soboto ob 15. iz kapele sv. Andreja na Zalah na pokopališče k Sv. Križu. — Premilni je mestni uslužbenec v pokoj g. Fran Stajnk. Zapuška soprogo Ivano, sina Avgusta, hčerki Marjo in Angelo ter drugo sorodstvo. K večnemu počitku bodo ravnale spremili v soboto ob 16. iz kapele sv. Franciška na Zalah na pokopališče k Sv. Križu. — Pokojnika naj bo ohranjen lep spomin, njihovim svojem pa izrekamo iskreno sožalje!

u— Za inženirja kemije so bili včeraj dopolnili diplomirani na univerzi v Ljubljani gg.: De Tom Marja, Dolar Davorin, Kosta Ladislav in Ozič Metka. Čestitamo!

u— Diplomirani sta bili na filozofski fakulteti gg. Milica Grafenauer in Milena Tavčar. Čestitamo!

u— Osmi tečaj za Pomolence za hitno prvo pomoč ob letalskem napadu se prične v ponedeljek 6. t. m. od 17. do 18.30 ure. Predavanja bodo v sejni dvorani mestnega poglavarstva, dohod poleg prodajalnice mestne elektrarne. K tečaju naj pridejo vse za hitno zaščito prijavljene gospe in gospodične, ki so se prijavile do 2. t. m. One udeležene tega tečaja, ki bi bile po 17. uri še zaposlene, naj prosijo svoje delodajalce, da jim omogočijo za te dni prihod k predavanjem o pravem času. Predavanja se prične točno ob določenih urah.

u— Dodatne živilske nakaznice za teža-ke za mesec marec bo mestni preskrbovalni urad delil po številkah potrdil tako, da pridejo na vrsto v torek 7. marca štev. 1 do 100, v sredo 8. marca številke 101 do 200, v četrtek 9. marca številke 201 do 300, v petek 10. marca številke 301 do 400, v soboto 11. marca številke 401 do 500, v ponedeljek 13. marca številke 501 do 600, v torek 14. marca številke 601 do 700, v sredo 15. marca številke 701 do 800, v četrtek 16. marca številke 801 do 900, v petek 17. marca številke 901 do 1000 in v soboto 18. marca številke 1001 do 1200. Urad posluje v ta namen vsak dan od 8. do 12. ure in od 14.30 do 17.30 ure v I. nadstropju palače Bata, soba številka 3.

u— Ivan Strekelj, mladi gluhoheci kitar, razstavlja v izložbi drogerije »Ven-us« v palači Bat »Studijo glave«. Kitar je sicer še malo poznan, potrditi pa je treba da se v svojem stremljenju stalno izpopolnjuje in da ima pravilne poglede v estetsko likovne umetnosti. Razstavljeno delo krepko očituje njegovo sposobnost, vdhiniti mrtvi gmoti živo izraznost. Žal je moral zaradi vojnih prilik prekiniti študij na beograjski akademiji. Ker živi v sila utrujenih prilikah, bi se morda našel kdo, ki bi mu omogočil izpopolnitev ustvarjalne sposobnosti na kakšni inozemski akademiji. — Pisec teh vrst je imel priliko srečati v drugih državah marsikatero gluhoheci, ki je ustvarjal na področju upodabljanja umetnosti pomembne vrednote. Tuži na ljubljanski gluhoheci so bili že gojenci z očitnim talentom za likovnost. Žal, da so se taki talenti zaradi neugodnih socialnih prilik dosedaj vedno porazgubili. Naj bi se vsaj enemu omogočilo doseči smot! C.S.

u— V zadnjih letih je močno porasla slovenska klavirska literatura za mladino. Najbolji dokaz tej trditvi bo torkova produkcija gojencev klavirske profesorice Zorke Bradarčeve na šoli Glasbene Matice. Na tej produkciji bo nastopilo nad 20 gojenk, ki bodo izvajale dela 18 slovenskih sklad-

teljev, ki so se udeleževali v tej panogi naše glasbene literature. Torej bo produkcija tudi v tem pogledu instruktivna, da lahko slišimo precejšen del naših del za mladino. Produkcija, III. v letošnjem letu na šoli Glasbene Matice, se bo vršila v torek, dne 7. marca ob 17. uri v mali filharmonični dvorani. Podrobni spored je na razpolago v knjigarni Glasbene Matice.

u— Maturanti klasične gimnazije iz leta 1900! Umrl je naš ljubljani, dragi sošolec Oton Kette, višji inšpektor pokrajinske uprave. Pogreb bo v soboto ob 15. z Zalah, kapela sv. Andreja, na pokopališču pri Sv. Križu. Sprejimo ga vsi na njegovi zadnji poti!

u— Poslanstvo žene-matere obravnava pediater dr. Bogdan Derž v svojem propagandnem spisu za dojenje poleg dragocenih navodil za prehrano in nego dojenčka. Knjiga je izšla v knjigarni Tiskovne zadruge in nosi napis: »Slovenska mati, doji«.

u— Jabolka v prosti prodaji. Gotovo še ne poznate okusnega sadja — najlepše vrste jabolk in z zasluženim nazivom »kraljica jabolk«. Je to beli zimski kalvir, katerega morete videti v izložbi Gospodarske zveze na Bleiweisovi cesti 29. Prodaja je prosta (brez kart); pohitite!

u— Na Rožnik! Gostilna na Rožniku je od danes zopet odprta. Priporočila se sprehajalce.

u— Učite se strojepljanja! Praktično znanje, koristno vsakomur sedaj in v bodoče v zasebnem ali javnem poklicu. Novi eno, dvo, in trimesečni strojepljanjski tečaj pričenja 6. 7. in 8. marca. Moderna strojepljanjska, desetprstna metoda. Vpisovanje dnevno. Učnina zmerna. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska cesta 15.

u— Zastoj v tramvajemskem prometu je nastal včeraj v opoldanskih urah zaradi nezgode, ki se je primerila nekemu vozniku, ko je peljal visoko naložen voz sena po Poljanski cesti in se mu je prevrnil v bližini gimnazije na Poljanah. Voz in seno sta zavzela več ko polovico cestne širine in napravila pravzaprav barikado na sami tramvajski progi, tako da tramvajski vozovi, ki so prispeli do gimnazije, ni so mogli ne naprej ne nazaj. Tudi promet s prestopanjem se ni obnesel vse dotlej, dokler se ni vrsta vozov razporedila tako, da je bil izključen vsak karambol na odprti progi do splošne bolnišnice. Pa tudi še pozneje so imeli tramvajski uslužbenec mnogo neljubega dela s prestavljanjem kretanj. Ker se je nezgoda pripetila opoldne, ko je naveden tramvajski vozove največji in promet najbolj razgiban, je prenekal potnik moral ubrati pot pod noge in hiteti v oddaljene Moste, če se je hotel popoldne pravčasno vrniti v urad.

u— Kdo ve zanj? Naproseni objavimo: »Moj moč Karel Riha je odšel 28. februarja zvečer z doma v službo, vendar ni prišel na svoje službeno mesto. Je srednje postave, 47 let star, oblečen v rjavo suknjo, sivo obleko in črn klobuk. Komur je kaj znanega o njegovi usodi, naj blagovolj sporoči proti nagradi na naslov: Jerca Riha, Vodnikova 195.«

u— Nesreče. V zvezi je padel in si zlomil levo nogo 47letni posestnik Janez Zupančič iz Grosuplje. Z ročno granato, ki jo je našel na travniku, je se ob eksploziji naboba občutno ranil na obeh in živito 10-letni sin hišarja Rudolf Dolenc iz Rovt. 26-letni delavec Ivan Deželan iz Ljubljane je bil po-vožen, pri čemer je dobil poškobo na zvo-tu. S stola je padla in si zlomila levo 63-letna žena upokojenega poduradnika Kata-rina Jeršetova iz Ljubljane. 55letna zasob-nica Ivana Goršetova iz Ljubljane je padla po stopnicah in si zlomila desno nogo. Po-nesrečenci se zdravijo v ljubljanski splošni bolnišnici.

u— Dijaškom-njam in visokošolcem-ikam se nudi ugodna prilika, da koristno uporabijo svoj prosti čas za pridružen stroje-pljanje. Praktično znanje, koristno vsakomur. Novi tečaj pričenja 6. 7. in 8. marca. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Vpisovanje in informacije: dnevno: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska cesta 15.

u— Pisane stroje boljše znamke, dobro ohranjene, kupujemo po najvišjih dnevnih cenah EVEREST Prešernova 44.

u— V včerajšnji krizanki se je vrnila napaka, ki otežuje rešitev. Definicija besede pod 5. navpično se mora glasiti pravilno »veznik« in ne »lahkotletski disciplina«.

u— Dijaškom-njam in visokošolcem-ikam se nudi ugodna prilika, da koristno uporabijo svoj prosti čas za pridružen stroje-pljanje. Praktično znanje, koristno vsakomur. Novi tečaj pričenja 6. 7. in 8. marca. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Vpisovanje in informacije: dnevno: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska cesta 15.

u— Pisane stroje boljše znamke, dobro ohranjene, kupujemo po najvišjih dnevnih cenah EVEREST Prešernova 44.

u— V včerajšnji krizanki se je vrnila napaka, ki otežuje rešitev. Definicija besede pod 5. navpično se mora glasiti pravilno »veznik« in ne »lahkotletski disciplina«.

u— Dijaškom-njam in visokošolcem-ikam se nudi ugodna prilika, da koristno uporabijo svoj prosti čas za pridružen stroje-pljanje. Praktično znanje, koristno vsakomur. Novi tečaj pričenja 6. 7. in 8. marca. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Vpisovanje in informacije: dnevno: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska cesta 15.

u— Dijaškom-njam in visokošolcem-ikam se nudi ugodna prilika, da koristno uporabijo svoj prosti čas za pridružen stroje-pljanje. Praktično znanje, koristno vsakomur. Novi tečaj pričenja 6. 7. in 8. marca. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Vpisovanje in informacije: dnevno: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska cesta 15.

Z Gorenjskega

Smrt na vzhodnem bojišču. Dne 28. januarja 1944 je padel na vzhodnem bojišču 18 letni lovec Engelbert Dvojak iz Ravnice na Koroškem. Pokopali so ga na vojaškem pokopališču dne 31. januarja. Nadalje je padel na vzhodnem bojišču dne 11. januarja t. l. 24 letni desetičnik Jožef Umek iz Celovca.

Anton Dermota bo pel v Celovcu. V soboto 4. t. m. priredi glasbeno združenje za Koroško koncertni večer v Celovcu. Na tem večeru bo nastopil tudi lirčni tenorist državne opere na Dunaju Anton Dermota, ki je že pred 3 leti pel v Celovcu ter dosegel takšen uspeh, da se ga ljudje še vedno spominjajo.

Uspeh celovškega pianista. Na Dunaju je nastopil pred kratkim celovski pianist in pedagog Aldo Schön. Izvajal je na koncertu Schumannovo fantazijo v C-duru, Lisztovo sonato v H-molu ter Maksa Reggerja Telemannove variacije. Listi hvalijo barvitost pianistove igre in poudirjajo velik uspeh, ki ga je napravil koncert na poslušilstvo.

Nemadna smrt. Pri izvrševanju službe je 18. februarja umrl nenadno smrti avtomobilski vozač Oskar Soklič iz Kranja. Pokopali so ga 21. februarja v rodbinski grobnici na kranskiem pokopališču.

Smrt pošne asistentke na Jesenicah. Dne 8. januarja t. l. je umrla pošna asistentka Bronislava Stegu z Jesenic. Pokopali so jo dne 4. marca na jeseniškem pokopališču.

Huda nesreča zaradi splešenega konja. 71 letnemu kmetu Martinu Wegerju se je v Celovcu primerila huda nesreča zaradi splešenega konja. Žival se je splašala zaradi hrumečega vlaka, prečknila vozilo in vrgla Wegerja tako nesrečno ob tla, da si je mož zlomil nogo in več reber. Odpeljati so ga morali v celovško bolnišnico.

Žrebe mu je zdrabilo čeljust. 24 letnega dinnarja Petra Kordeča iz okolice Celovca je brnilo žrebe s takšno silo v čeljust, da mu je zdrabilo kosti. Ponesrečenega dinnarja so morali oddati v zdravniško oskrbo.

Nesreča mladega smučarja. V okolici Celovca se je pri smučanju ponesrečil 14 letni dijak Franc Zgove. Zlomil si je desno nogo ter so ga morali oddati v celovško bolnišnico.

S štajerskega

Podmladek za SS orožje. Štajerski listi pozivajo mladino od 17. leta dalje in sposobne moške do 45. leta, naj se prijavijo za vstop v oddelke SS orožja. Mladina se lahko prijavi za pehotne oddelke, konjenice, topništvo, oklopne oddelke, pionirje, protiletalske oddelke in tudi za bolničarje. V izrednih primerih se sprejemajo v SS oddelke tudi mladeniči, ki so stari 16 let in pol.

Odlikovanje. Z železnim križcem 2. razreda je bil odlikovan oklopni grenadier Jurij Kostanjšek iz Škofje vasi pri Celju.

Solska razstava v Zagorju. V Zagorju je priredila krajevna skupina razstavo učenec in vajencev, ki je nudila nazorni pregled o delu v šoli in obratih. Razstavljene so bile razne risbe in skice, pa tudi ročni izdelki.

Razstava o Maksu Reggerju v Ptujju. V torek 28. februarja so priredili v Ptujju glasbeni večer Maksa Reggerja z razstavo njegovih kompozicij. O skladatelju Reggerju je govorila poznavalka Erna Brendova.

Koncertni večer v Cmuriku. Organizacija KDF je priredila v Cmuriku pri

Čebolinovi mamici v spomin

Med nepozabne pokojne iz naše Primorske spada tudi dobra Tončka Čebolinova po domače Mezgičeva, daleč na okoli znan gostilničarka iz Kozine. Tončko so jo nazivali vsi, ki so poznali to blago ženo. Meni da ni bilo človeka v vseh Brkinih in Četarih, ki se ne bi zatekel pod njeno streho. Marsikateri je našel zatočišče v hudi burji in snežnih zamahtih pri blagi in dobri Tončki. Zato ni čuda, če so vsi siromaki imenovali Mezgičovo mamo za svojo zaščitnico. Imela je osem otrok, od katerih je še sedem živih.

Kako je bila priljubljena, je pričal njen pogreb. Domči pevci so zapeli žalostinke, ob grobu pa se je od nje poslovil z lepim v srce segajočim govorom domači dekan g. Piščanc.

Zapuška globoko užaloščenega soproga Martina in sedem preskrbljenih otrok, med katerimi je dr. Lujo Čebolin, zdravnik v šlajmerjevem domu.

Draga mama Čebolinova, počivaj mirno v domači grudi. Užaloščen družini izrekamo naše tople sočutje.

Radgona glasbeni večer s sodelovanjem vojaške godbe.

Dečkova neprivrednost. 12 letni učenec Leopold Lindtner iz Rogataca se je tako neprivredno obnesel na neki voz, da je padel s soro ter si pri tem močno poškodoval spodnjo čeljust. Morali so ga odpeljati na univ. verzitetno kliniko v Gradcu.

Beleznica

KOLENDAR

Sobota, 4. marca: Kazimir.

DANASJNE PRIREDITVE

Kino Matica: Sola za ljubezen.

Kino Sloga: Usoda.

Kino Union: Jenny in gospod v fraku.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Dunajska 6. Hočevar, Celovška 62, Gartsus, Moste — Zaloška 47.

ZATEMNITEV

je strogo obvezna od 18.30 do 5. ure!

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA:

Sobota 4. marca ob 16: Vera in nevera. Red Sobota.

Nedelja 5. marca ob 16: Slava vešt. Izven. Cene od 24 lir navzdol.

Leskovec igra »Vera in nevera« je delo, ki je vzbudilo zaradi svoje zanimive duhovne vsebine veliko zanimanje. Problem resnične in samo navidezne vernosti, je obravnavan v tem delu na zelo udaren in učinkovit način, ki daje nosilec vlog možnosti diferencirane igre v prikazovanju psihe našega človeka. Osebe: Župnik — M. Skrbinec, Lavčič — Cesar, Marida — Ukmar-Boltarjeva, Dagarinka — Kraljeva, Feliks — Nakerst, Dima — Vl. Skrbinec, Turen — Sever, Peter — Bitenc, Tone — Verdonik, Štefelin — Blaž, Rogáč — Raztresen, Garež — Brezigar, 1. kvartalec — Goršek, 2. kvartalec — Košuta, Režiser: M. Skrbinec. Scenograf: ing. E. Franz. Kostumi: J. Viltanova.

Sobota 4. marca ob 16: La Boheme. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Nedelja 5. marca ob 15.30: Sneguročka. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Opera:

Sobota 4. marca ob 16: La Boheme. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Nedelja 5. marca ob 15.30: Sneguročka. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Opera:

Sobota 4. marca ob 16: La Boheme. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Nedelja 5. marca ob 15.30: Sneguročka. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Opera:

Sobota 4. marca ob 16: La Boheme. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Nedelja 5. marca ob 15.30: Sneguročka. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Opera:

Sobota 4. marca ob 16: La Boheme. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Nedelja 5. marca ob 15.30: Sneguročka. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Opera:

Sobota 4. marca ob 16: La Boheme. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Nedelja 5. marca ob 15.30: Sneguročka. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Opera:

Sobota 4. marca ob 16: La Boheme. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Nedelja 5. marca ob 15.30: Sneguročka. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Opera:

Sobota 4. marca ob 16: La Boheme. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Nedelja 5. marca ob 15.30: Sneguročka. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Opera:

Sobota 4. marca ob 16: La Boheme. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Nedelja 5. marca ob 15.30: Sneguročka. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Opera:

Sobota 4. marca ob 16: La Boheme. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Nedelja 5. marca ob 15.30: Sneguročka. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Opera:

Sobota 4. marca ob 16: La Boheme. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Nedelja 5. marca ob 15.30: Sneguročka. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Opera:

Sobota 4. marca ob 16: La Boheme. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Nedelja 5. marca ob 15.30: Sneguročka. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Opera:

Sobota 4. marca ob 16: La Boheme. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

in še kaj

Schriftleiter - Ureduje: Davorin Ravljen. — Für das Konsortium »Jutro« als Verlag - Za konzorcijski »Jutro« kot izdajatelj: Stanko Virant. — Für »Narodno tiskarno A. G.« als Druckstelle - Za »Narodno tiskarno d. d.« kot tiskarnarja: Fran Jeran. — Für den Inseratenteil verantwortlich - Za inseratni oddelek odgovarja: Ljubomir Volčič